

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 14Svp/1/2025
Identifikačné číslo spisu: 9625200177
Dátum vydania rozhodnutia: 4. júna 2025
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:9625200177.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M., prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Mariána Fečíka v právnej veci žalobkyne: Q. Z., K.. X. E. XXXX, I. O. Š. XX, XXX XX Š., R. B. K. I., právne zastúpená: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: B. S., K.. X. U. XXXX, I. O. Š. XX, XXX XX Š., R. B. K. I., právne zastúpený: JUDr. Jana Šepel'ová, advokátka, so sídlom Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, v konaní vo veci ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy obce Štefanovce v okrese Vranov nad Topľou - volieb starostu obce konaných dňa 15. marca 2025, takto

r o z h o d o l :

I. Žaloba sa zamieta.

II. Žalovanému sa priznáva voči žalobkyni právo na úplnú náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

I. Volebná žaloba

1. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší správny súd“) podľa čl. 142 ods. 2 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) rozhoduje s účinnosťou od 01.01.2021 aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy. Konanie vo veciach ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy je upravené v § 312a až § 312k Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“).

2. Žalobkyňa podala Najvyššiemu správne mu súdu dňa 25.03.2025 tzv. volebnú žalobu, ktorou namietala nezákonnosť a neústavnosť volieb starostu obce Štefanovce v okrese Vranov nad Topľou, ktoré sa konali dňa 15.03.2025.

3. Svoju aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyňa odôvodnila tým, že vo voľbách kandidovala na funkciu starostu obce, pričom získala 24 z celkového počtu 49 platných hlasov, čo predstavuje 48,49 % platných hlasov odovzdaných vo voľbách starostu obce, a teda spĺňala podmienku aktívnej vecnej

legitimácie podľa § 312c SSP. Za pasívne legitimovaného označila žalovaného, ktorý získal 25 platných hlasov a bol zvolený za starostu obce.

4. Žalobkyňa volebnú žalobu v podstatnom odôvodnila porušením čl. 30 ods. 3 a čl. 31 ústavy a ust. § 2 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o volebnej kampani“). K uvedenému porušeniu malo podľa jej názoru dôjsť vedením volebnej kampane žalovaným v čase, kedy bola táto volebná kampaň zakázaná, čím došlo zo strany žalovaného k porušeniu rovnakého prístupu žalobkyne a žalovaného k funkcii starostu a k porušeniu slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti.

5. V tejto súvislosti uviedla, že volebná kampaň sa v súlade s § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani skončila 48 hodín pred dňom konania volieb starostu obce Štefanovce vyhlásenými na deň 15.03.2025, teda skončila sa o polnoci dňa 12.03.2025. Napriek uvedenému mal žalovaný dňa 13.03.2025 okolo 20. hod. kontaktovať prostredníctvom sms správ alebo prostredníctvom komunikácie na sociálnych sieťach voličov - obyvateľov obce Štefanovce správami s nasledujúcim textom: „Milý občania neidem vám sľubovať letisko na Petrovciach ani železničnú trať do našej obce, ale chcem urobiť maximum v našej obci s vašou podporou, s vašimi nápadmi a spoločným úsilím dokážeme veľa a preto vás chcem poprosiť o podporu vo voľbách dňa 15.3. S pozdravom váš kandidát B. S.....PS: aj svojich voličov aj nevoličov pozývam na malé občerstvenie“.

6. Žalobkyňa uviedla, že skutočnosť prijatia správ s takýmto obsahom dňa 13.03.2025 jej potvrdili siedmi voliči, ktorých identifikovala menom, priezviskom a miestom bydliska, pričom uvedené osoby poskytli žalobkyňi aj dôkazy - fotografie o doručení správ. Z týchto dôkazov je podľa žalobkyne zrejmé, že niektorí príjemcovia správ majú odosielateľa - žalovaného uloženého v kontaktoch mobilných telefónov, zatiaľ čo z fotografií správ ďalších z týchto osôb vyplýva, že boli odosielané z telefónneho čísla 0948 173 494, ktoré patrí žalovanému. Okrem toho podľa vyjadrenia uvedených osôb dostali správy s vyššie uvedeným textom vo večerných hodinách dňa 13.03.2025 aj ďalší obyvatelia obce Štefanovce.

7. Žalobkyňa poznamenala, že podľa jej dostupných informácií žalovaný skutočne ponúkal v čase hlasovania obyvateľom obce Štefanovce pohostenie. Zároveň však uviedla, že uvedenú skutočnosť nevie z pochopiteľných dôvodov preukázať svedectvom osôb, ktoré sa na takomto pohostení u žalovaného zúčastnili, a vzhľadom na to žalobkyňa zakladá túto volebnú žalobu na porušení zákazu viesť volebnú kampaň zo strany žalovaného v čase 48 hodín pred konaním volieb zasielaním správ s vyššie uvedeným obsahom voličom.

8. Žalobkyňa uviedla, že si je vedomá vývoja judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd“) a Najvyššieho správneho súdu, ktorá sa v otázke vplyvu porušenia volebného moratória na ústavnosť a zákonnosť volieb ustálila na názore, že do výsledkov volieb môže súd zasahovať len zo závažných dôvodov. Uvedené však podľa jej názoru nevyklučuje, že hrubé porušenie volebného moratória so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu môže viesť k záveru o neústavnosti a nezákonnosti volieb. Poukázala na nález Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2011 zverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu pod č. 13/2011, podľa ktorého umiestňovanie billboardu propagujúceho kandidáta na primátora uskutočnené v čase volebného moratória sa považuje za vedenie kampane mimo ustanoveného času (§ 30 ods. 2 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí) a za zverejňovanie informácie o ňom a v jeho prospech spôsobom, ktorý je počas volieb zakázaný (§ 30 ods. 2 a 11 uvedeného zákona), teda za porušenie volebného zákona. Taktiež citovala z nálezov Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 33/2018, ktoré bolo zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu pod č. 32/2019, a rozsudku Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 13Svp/16/2022 z 13.01.2023 k významu volieb ako takých i k volebným vadám a podmienkam pre vyhodenie volebnej žalobe vo všeobecnosti.

9. Žalobkyňa ďalej poukázala na definíciu volebnej kampane uvedenú v § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani, podľa ktorej ide o činnosť, ktorá propagáciou kandidáta a jeho cieľov má slúžiť k získaniu volenej funkcie, a uviedla, že jej význam nemožno podceňovať. Žalobkyňa následne tvrdila, že žalovaný nesporne porušil zákaz vedenia volebnej kampane, keď v čase kratšom ako 48 hodín pred začiatkom volieb rozposielal voličom správy propagujúce jeho ciele ako kandidáta na starostu a sľuboval, že urobí maximum a s podporou voličov a spoločným úsilím „dokážu veľa“. Túto skutočnosť podľa žalobkyne preukazujú pripojené listinné dôkazy a k jej preukázaniu navrhla aj vypočutie svedkov - príjemcov správ uvedených v žalobe.

10. V ďalšom žalobkyňa akcentovala, že (i) volebné moratórium je nástrojom, ktorým sa realizuje právo občanov na prístup k voleným funkciám za rovnakých podmienok a je nástrojom ochrany slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti; (ii) volebné moratórium zabezpečuje, aby kandidát uchádzajúci sa o volenú funkciu nemohol pri svojej propagácii uvádzať skutočnosti, na ktoré nie je možné zo strany iných kandidátov v dôsledku volebného moratória reagovať; (iii) slobodná súťaž o verejné funkcie znamená súťaž v schopnosti presvedčiť potenciálnych voličov, že práve tomu - ktorému kandidátovi majú dať svoj hlas vo voľbách a (iv) nemalá časť voličov je nerozhodnutá ešte v čase krátko pred voľbami.

11. V nadväznosti na uvedené žalobkyňa tvrdila, že rozposielanie sms správ v čase volebného moratória žalovaným bolo spôsobilé ovplyvniť výsledok volieb starostu obce Štefanovce, pričom závažnosť vplyvu porušenia volebného moratória žalovaným zvyrazňuje fakt, že žalovaný bol zvolený za starostu rozdielom jedného hlasu medzi ním a žalobkyňou.

12. Záverom žalobkyňa uviedla, že ak porušenie volebného moratória žalovaným ovplyvnilo čo i len jedného z voličov, ktorí odovzdali platné hlasovacie lístky, malo takéto ovplyvnenie vzhľadom na rozdiel jedného hlasu medzi žalovaným a žalobkyňou rozhodujúci vplyv na výsledok volieb. V nadväznosti na uvedené žalobkyňa navrhla vyhlásiť voľby starostu obce Štefanovce v okrese Vranov nad Topľou konané dňa 15.03.2025 za neplatné. Uplatnila si tiež právo na náhradu trov konania voči žalovanému.

II. Vyjadrenie žalovaného

13. Na výzvu Najvyššieho správneho súdu sa k žalobe vyjadril žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Žalobu považoval za nedôvodnú a navrhol ju zamietnuť, pričom si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

14. V úvode vyjadrenia poukázal žalovaný na obsah zápisnice okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania, ktorá bola podpísaná všetkými jej členmi, čo podľa jeho názoru dokazuje, že nedošlo k nezákonnosti či neústavnosti priebehu volieb. Ako dôkaz navrhol vykonať výsluch predsedu, členky a zapisovateľky okrskovej volebnej komisie.

15. Ďalej žalovaný uviedol, že v deň konania volieb odovzdal hlasovací lístok a vo volebnej miestnosti ani v jej blízkosti sa nezdržoval. Taktiež nebol prítomný pri sčítavaní hlasovacích lístkov. Má však vedomosť o tom, že žalobkyňa vopred avizovala svoj záujem byť prítomná pri otváraní krabice s hlasovacími lístkami, čo je potvrdené aj v predloženej zápisnici. Dňa 17.03.2025 žalobkyňa žiadala od dočasne poverenej starostky obce, pani Q. D., aby otvorila krabicu s hlasovacími lístkami, ktorá už bola zapečatená, čo odmietla, pretože by sa dopustila protiprávneho konania. Žalovaný na preukázanie uvedenej skutočnosti navrhol, aby bola ako svedkyňa vypočutá Q. D..

16. K žalobkyňou namietanému porušeniu volebného moratória žalovaný uviedol, že súkromné správy alebo správy zaslané prostredníctvom komunikačnej aplikácie Messenger od spoločnosti Meta (predtým Facebook) nie je možné považovať za volebnú kampaň. Odkazujúc na znenie § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani argumentoval tým, že k zverejneniu informácie v tomto prípade nedošlo v rozhlasovom či televíznom vysielaní, nešlo o audiovizuálnu mediálnu službu a uvedené informácie sa nevyskytli ani v periodických a neperiodických publikáciách a ani v agentúrnom spravodajstve, a z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k porušeniu volebného moratória.

17. Vyššie vyjadrený názor žalovaný podporoval poukazom na uznesenie Ústavného súdu PL. ÚS 53/2018-204 z 31.01.2019, podľa ktorého sociálnu sieť Facebook nemožno považovať za hromadný informačný prostriedok, na ktorý by sa vzťahoval zákaz ustanovený v § 30 ods. 11 zákona o voľbách (§ 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani). Podľa judikatúry Ústavného súdu je prístup verejnosti na sociálnu sieť Facebook viazaný na registráciu prostredníctvom mailu s uvedením mena a hesla, t. j. je určitým spôsobom obmedzený, a preto nemožno informácie uverejnené na sociálnej sieti Facebook považovať za také, ktoré by práve vzhľadom na podmienky prístupu na túto sieť dosahovali rozsahom svojho rozšírenia medzi verejnosťou intenzitu porušenia § 30 ods. 11 zákona o voľbách (§ 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani).

18. Žalovaný v tomto kontexte poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 12Svp/18/2022 z 30.01.2023, ktorý v obdobnej právnej veci uviedol, že posielanie správ cez Facebook alebo Messenger konkrétnym osobám nedosahuje bez ďalšieho takú intenzitu, aby takéto konanie mohlo ovplyvniť výsledok volieb, pričom v zmysle § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani je volebnou kampaňou taká činnosť, za ktorú sa obvykle platí úhrada.

19. Napokon dal žalovaný do pozornosti aj Uznesenie č. 5.4.17 Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán zo dňa 06.04.2024, ktoré priložil ako dôkaz, a podľa ktorého zverejnenie bezplatného príspevku na sociálnej sieti nie je porušením volebného moratória.

20. K žalobkyňou naznačovanému ponúkaniu pohostenia žalovaný ozrejmil, že v rodinnom dome, kde býva spolu so svojou manželkou a maloletými deťmi, mali rodinné stretnutie, ktorého sa zúčastnili aj jeho rodičia a sestra a brat s rodinami. Skutočnosť, že žalovaný strávil volebný deň so svojou rodinou a priateľmi vo svojej domácnosti, nemožno podľa jeho názoru považovať za nezákonné. Žalovaný zdôraznil, že nikoho neovplyvňoval ani neponúkal žiadne výhody oprávneným voličom a žalobkyňa ani nepreukázala, ako sa údajné "pohostenie" malo prejavíť na výsledku samotných volieb - jej argumentácia je preto irelevantná. K uvedenému žalovaný odkázal aj na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 12Svp/18/2022 z 30.01.2023, bod 22.

21. Záverom žalovaný zhrnul, že žalobkyňa nepreukázala príčinnú súvislosť medzi údajnou nezákonnosťou a výsledkom volieb, a nenastali také dôvody a takej intenzity, pre ktoré by bolo možné považovať voľby starostu obce Štefanovce za neústavné a nezákonné. Žalovaný vyjadril presvedčenie, že nedošlo k porušeniu rovnakého prístupu žalobkyne a žalovaného k funkcii starostu a k porušeniu slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti.

III. Skutkové zistenia, aplikovateľné právne predpisy a právne posúdenie

Najvyššieho správneho súdu

22. Najvyšší správny súd sa oboznámil so zápisnicou okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávy obce Štefanovce, okres Vranov nad Topľou, konaných dňa 15.03.2025, ktorá bola priložená k žalobe, ktorú žalovaný nerozporoval, a ktorej obsah korešpondoval aj s údajmi zverejnenými na webovom sídle Štatistického úradu Slovenskej republiky. Najvyšší správny súd zistil, že žaloba bola podaná žalobne aktívne legitimovaným subjektom v zmysle § 312c písm. a) SSP (žalobkyňa získala vo voľbách 24 z celkového počtu 49 odovzdaných platných hlasov, čo predstavuje 48,97 % všetkých platných hlasov odovzdaných vo voľbách starostu obce Štefanovce), v zákonnej desaťdňovej lehote v zmysle § 312e SSP a obsahuje zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 312f SSP.

23. Najvyšší správny súd sa ďalej oboznámil s písomnými dôkazmi predloženými k žalobe (fotografie správ údajne zasielaných žalovaným) a k vyjadreniu k žalobe (uznesenie Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán č. 5.4.17 zo dňa 06.04.2024), s ktorými sa vysporadúva nižšie. S ohľadom na žalobné námietky týkajúce sa výlučne porušenia volebného moratória, teda nesmerujúce k priebehu hlasovania či sčítavaniu hlasov, Najvyšší správny súd nepovažoval za účelné a hospodárne vyžiadať si a otvárať volebnú dokumentáciu. Rovnako nepovažoval za potrebné vykonať účastníkmi navrhované dokazovanie výsluchom svedkov, a to z dôvodov taktiež špecifikovaných nižšie.

24. Následne Najvyšší správny súd pristúpil k preskúmvaniu dôvodov, pre ktoré žalobkyňa napadla ústavnosť a zákonnosť volieb. Správny súd v danej veci nepovažoval za potrebné nariadenie pojednávania (§ 312h ods. 3 SSP).

25. Podľa čl. 30 ods. 3 ústavy: „Volebné právo je všeobecné, rovné a priame a vykonáva sa tajným hlasovaním. Podmienky výkonu volebného práva ustanoví zákon.“

26. Podľa čl. 31 ústavy: „Zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.“

27. Podľa § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani: „Volebná kampaň na účely tohto zákona je akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech subjektov podľa prvej vety.“

28. Podľa § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani: „Volebná kampaň začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „vyhlásenie volieb“) a končí 48 hodín pred dňom konania volieb.“

29. Podľa § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani: „Zverejňovať informácie o kandidujúcich politických stranách, kandidujúcich koalíciách politických strán, kandidátoch na prezidenta a kandidátoch na funkcie do orgánov územnej samosprávy v ich prospech alebo neprospech v rozhlasovom vysielaní, v televíznom vysielaní, v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na

požiadanie, v periodických publikáciách, neperiodických publikáciách a v agentúrnom spravodajstve je 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania zakázané.“

30. Podľa § 14 ods. 2 zákona o volebnej kampani: „Ustanovenia odseku 1 sa nevzťahujú na vysielanie prostredníctvom internetu.“

31. Úvodom právneho posúdenia poukazuje Najvyšší správny súd na skutočnosť, že v súlade s predchádzajúcou judikatúrou Ústavného súdu musia byť pre vyhovenie volebnej žalobe splnené tri základné predpoklady, a to (i) porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, prípadne zákonov bezprostredne s nimi súvisiacich, (ii) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a namietanou neplatnosťou voľby kandidáta a (iii) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov (porovnaj bod 19 uznesenia Ústavného súdu č. k. PL. ÚS 31/2018-62 zo 16.01.2019).

32. Voľby môžu byť spochybnené v zásade tromi spôsobmi, a to tým, že došlo k volebnej chybe (napr. nesprávne sčítanie hlasov), k volebnému deliktu (napr. úmyselne nesprávne sčítanie alebo iné falšovanie volieb počas ich priebehu) alebo k neprípustnému ovplyvňovaniu výsledku hlasovania (napr. oblasť nekalej volebnej súťaže a použitých prostriedkov volebnej kampane). V prejednávanej veci bol namietaný tretí uvedený typ volebnej vady - porušenie volebného moratória vo vzťahu k vedeniu volebnej kampane.

K porušeniu zákona

33. V súlade s vyššie uvedeným testom pristúpil Najvyšší správny súd najprv k preskúmaniu, či v prejednávanej veci došlo k porušeniu zákona - vychádzajúc zo žalobných námietok týmto malo byť porušenie ustanovenia § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani.

34. Uvedené porušenie zákona malo podľa žalobkyne spočívať v tom, že žalovaný dňa 13.03.2025 v čase volebného moratória, teda 48 hodín pred dňom konania volieb (15.03.2025), mal zasielať propagačné sms správy a správy cez aplikáciu Messenger sociálnej siete Facebook minimálne siedmim voličom - obyvateľom obce Štefanovce, ktorých fotokópie tvorili prílohy k žalobe. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe tieto skutočnosti nepoprel a svoju obranu založil na tvrdení, že posielanie uvedených správ nezakladalo porušenie volebného moratória.

35. Najvyšší správny súd v tejto súvislosti nepovažoval za potrebné vykonať výsluchy žalobkyňou navrhovaných svedkov, ktorými sa malo potvrdiť prijatie uvedených správ, pretože táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná a najmä nemala vplyv na konečné právne posúdenie veci z dôvodu absencie závažnosti a vplyvu namietanej volebnej vady na ústavnosť a zákonnosť volieb (viď ďalej).

36. Predpokladajúc teda, že ku konaniu spočívajúcemu v rozposielaní sms správ a správ cez aplikáciu Messenger zo strany žalovaného v čase volebného moratória došlo, Najvyšší správny súd sa zaoberal otázkou, či toto konanie mohlo založiť porušenie zákona.

37. Žalobkyňa v podstatnom tvrdila, že vyššie popísané konanie žalovaného jednoznačne spadá pod pojem volebná kampaň, tak ako je tento pojem definovaný v § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani (viď bod 27 tohto rozsudku). S uvedeným názorom sa možno stotožniť.

38. Z legálnej definície volebnej kampane obsiahnutej v citovanom § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani možno vyvodiť, že jej podstata spočíva v „aktivite“, t. j. v činorodej iniciatíve buď politickej strany, alebo nezávislého kandidáta, prípadne iných subjektov zúčastňujúcich sa na volebnom procese, ktorá je zameraná na aktívne šírenie, zverejňovanie, resp. propagovanie či už kandidujúcej politickej strany ako takej, alebo jej kandidáta, prípadne nezávislého kandidáta, spôsobom slúžiacim na jej (jeho) podporu a prospech prípadne aj v ich neprospech. Účelom takejto aktivity je aktívne ovplyvňovať formovanie názoru voličov na voľbách sa zúčastňujúcich kandidátov, ktorá by sa mala premietnuť do odovzdania voličského hlasu v prospech toho-ktorého kandidáta, resp. politickej strany (koalície). Volebná kampaň teda spočíva v aktívnom sprístupňovaní informácií o kandidátovi alebo politickej strane do dispozičnej sféry voliča s cieľom ovplyvniť jeho voľbu, pričom v súvislosti s porušovaním volebného moratória nie je podstatné, kedy mal volič subjektívne možnosť oboznámiť sa s danou informáciou, ale kedy sa táto informácia objektívne dostala do zorného poľa jeho záujmu (m. m. PL. ÚS 62/2014, PL. ÚS 53/2018-204).

39. Aj podľa dôvodovej správy k zákonu o volebnej kampani je definícia volebnej kampane široká a zahŕňa „akúkoľvek činnosť politického subjektu a kandidátov smerujúcu k propagácii politických subjektov a kandidátov“.

40. Rozposielanie všeobecných sms správ či správ cez aplikáciu Messenger relevantnej skupine oprávnených voličov, v ktorej žalovaný deklaruje, že chce urobiť v obci maximum s podporou a nápadmi voličov s tým, že „spoločným úsilím dokážu veľa“, možno podľa názoru Najvyššieho správneho súdu považovať za činnosť kandidáta smerujúcu k propagácii jeho činnosti, cieľov a programu za účelom získania volenej funkcie. Povaha konania v prejednávanej veci spočívajúca v rozposlaní správy najmenej siedmym zo 73 oprávnených voličov, ktorá má jednotný propagačný obsah a je všeobecne adresovaná voličom s oslovením „Milý občania“ nemá podľa Najvyššieho správneho súdu povahu súkromnej dôvernej správy, ale možno ju považovať za činnosť kandidáta smerujúcu k jeho propagácii vo voľbách s cieľom ovplyvniť voľbu (obdobne ako napríklad vhadzovanie letákov do schránok voličov).

41. Ustanovenie § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani síce uvádza, že volebná kampaň je činnosť, za ktorú sa obvykle platí úhrada, avšak vzhľadom na použitie slova „obvykle“ nie je platenie úhrady obligatórnym znakom volebnej kampane. Najvyšší správny súd tiež uznáva, že obsah správ, pokiaľ ide o vymedzenie činnosti, cieľov a programu kandidáta, ktoré sa majú propagovať, je v prejednávanej veci značne všeobecný, táto skutočnosť však nevyníma ich rozposielanie žalovaným spod rozsahu volebnej kampane v zmysle § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani. Zároveň však všeobecnosť obsahu správ a s ňou súvisiaca slabá výpovedná hodnota je faktorom, ktorý Najvyšší správny súd bude hodnotiť v rámci skúmania závažnosti porušenia zákona a jeho vplyvu na výsledok volieb (viď ďalej).

42. Z ustanovenia § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani ďalej vyplýva, že vedenie volebnej kampane končí 48 hodín pred dňom konania volieb. Ak teda k rozposielaniu sms správ a správ prostredníctvom aplikácie Messenger zo strany žalovaného došlo dňa 13.03.2025 s ich bezprostredným doručením adresátom, čo je medzi účastníkmi nesporné (a čo Najvyšší správny súd nepovažuje za účelné dokazovať výsluchmi svedkov z dôvodu, že by to na výsledok konania nemalo vplyv), uvedené konanie je spôsobilé založiť porušenie ust. § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani.

43. Obrana žalovaného je v tomto kontexte v podstate založená na tom, že súkromné správy alebo správy zaslané prostredníctvom komunikačnej aplikácie Messenger od spoločnosti Meta (predtým Facebook) nie je možné považovať za volebnú kampaň, pretože k zverejneniu informácie v tomto prípade nedošlo hromadným informačným prostriedkom podľa § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani, a to s poukazom na príslušnú judikatúru Ústavného súdu. Najvyšší správny súd k uvedenému podotýka, že žalobkyňa svoju volebnú žalobu založila na porušení ustanovenia § 2 ods. 2 v spojitosti s § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani a nie na porušení § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani, ktoré sa vzťahuje na zverejňovanie informácií v hromadných informačných prostriedkoch.

44. Podľa názoru Najvyššieho správneho súdu porušenia volebného moratória sa možno dopustiť nielen konaním, ktoré spadá pod rozsah ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani, ale aj konaním spadajúcim pod všeobecný pojem volebná kampaň podľa § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani, pričom všeobecný zákaz viesť volebnú kampaň počas obdobia 48 hodín pred dňom konania volieb možno vyvodiť zo znenia § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani. Inými slovami, ak zákonodarca v § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani definuje, čo sa rozumie volebnou kampaňou a hneď v ďalšom ods. 2 ustanovuje, že volebná kampaň sa končí 48 hodín pred dňom konania volieb, adresátom tohto ustanovenia musí byť zrejme, že po tomto čase je vedenie volebnej kampane protiprávne. Vedenie volebnej kampane po čase ustanovenom v § 2 ods. 2 je pritom sankcionované aj ako správny delikt v ďalších ustanoveniach zákona [§ 19 ods. 1 písm. a), ods. 6 písm. a) a ods. 10 zákona o volebnej kampani].

45. V prejednávanej veci pritom nešlo o zverejnenie informácií na profile na stránke Facebook ako vo veci PL. ÚS 53/2018-204, na ktorú odkazuje žalovaný, ale o zasielanie správ do telefonických či elektronických schránok voličov („priamy marketing“). Žalovaný poukázal aj na Uznesenie č. 5.4.17 Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán zo dňa 06.04.2024, podľa ktorého zverejnenie bezplatného príspevku na sociálnej sieti nie je porušením volebného moratória. K tomu je potrebné takisto uviesť, že v prejednávanej veci nešlo o zverejnenie príspevku na sociálnej sieti, ale o rozposielanie správ jednotlivým voličom.

46. Bez ohľadu na uvedené si však Najvyšší správny súd je vedomý istého posunu v judikatúre, pokiaľ ide o otázku ukotvenia zákazu viesť volebnú kampaň v čase volebného moratória v ust. § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani, konkrétne oproti názoru Ústavného súdu, podľa ktorého zákon o volebnej kampani počas volebného moratória v prípade volieb do orgánov obecného zastupiteľstva explicitne nezakazuje všetky formy volebnej agitácie, ale len tie, ktoré sú subsumovateľné pod ustanovenie § 14

ods. 1 zákona o volebnej kampani (PL. ÚS 63/2014, PL. ÚS 53/2018-204). Obdobne oproti názoru Ústavného súdu vyjadrenom v uznesení sp. zn. PL. ÚS 25/2015 z 18.02.2015, podľa ktorého počas volebného moratória je volebná kampaň zakázaná (len) v rozhlasovom a televíznom vysielaní a v ďalších hromadných informačných prostriedkoch s tým, že sociálnu sieť Facebook, ktorá je primárne prostriedkom sociálnej komunikácie, nemožno považovať za hromadný informačný prostriedok.

47. Tento judikatórny posun je však podľa názoru Najvyššieho správneho súdu odôvodnený aktuálnym spoločenským vývojom charakterizovaným tým, že podstatná časť volebnej kampane sa v poslednom období presunula do online priestoru a dostala sa mimo rámca tradičných hromadných informačných prostriedkov vymedzených v § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani (akým je rozhlasové a televízne vysielanie, audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, periodické a neperiodické publikácie a agentúrne spravodajstvo). Takýto spoločenský trend je jasne potvrdený aj v bode 2 preambuly nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/900 z 13. marca 2024 o transparentnosti a celení politickej reklamy, podľa ktorého: „Politická reklama ... sa môže šíriť alebo uverejňovať prostredníctvom tradičných offline médií, ako sú noviny, televízia a rozhlas, ale v čoraz väčšej miere aj prostredníctvom online platforiem, webových sídel, mobilných aplikácií, počítačových hier a iných digitálnych rozhraní... Využívanie online politickej reklamy sa výrazne zintenzívňuje...“

48. Judikatúra musí na tento spoločenský vývoj reagovať evolutívnym výkladom práva, podľa ktorého za nesúladne so zákonom a preto zakázané môžu byť považované aj iné spôsoby a formy vedenia volebnej kampane kandidátom alebo politickou stranou v čase volebného moratória než spadajúce pod rozsah § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani (zverejňovanie informácií prostredníctvom tradičných hromadných informačných prostriedkov), pričom takýto zákaz možno vyvodit' práve z § 2 ods. 2 v spojitosti s § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani.

49. Článok 31 ústavy jasne zakotvuje, že zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Z uvedeného ustanovenia pre Najvyšší správny súd vyplýva jednoznačná povinnosť vykladať a aplikovať zákon o volebnej kampani tak, aby sa v čo najväčšej miere umožňovala a chránila slobodná súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Ak by sa pripustil výklad, že v čase volebného moratória je zakázaná výlučne len volebná kampaň šírená cez tradičné hromadné informačné prostriedky, vzhľadom na stále intenzívnejšie využívanie online propagácie môže dochádzať k stále významnejšiemu ovplyvňovaniu mienky voličov práve takýmito formami propagácie, a tým i k deformácii slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti.

50. Napokon je potrebné zohľadniť aj účel zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu o volebnej kampani, podľa ktorej je volebné moratórium nástrojom na vytvorenie časového priestoru, v rámci ktorého sa má volič slobodne rozhodnúť, komu odovzdá svoj hlas bez ovplyvňovania inými subjektmi, ktoré sa podieľajú na vedení volebnej kampane, alebo ktoré sú nosičmi informácií o kandidátoch. Účelom volebného moratória je teda upokojenie napätej atmosféry a ochrana voliča pred jeho ovplyvňovaním v čase tesne pred voľbami, pričom k tomuto ovplyvňovaniu môže nepochybne dochádzať aj aktivitami kandidáta či politickej strany v online priestore.

51. Pre zodpovedanie otázky, či tá - ktorá propagačná aktivita naplňa pojem volebnej kampane v zmysle § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani nie je teda podstatná jej samotná forma, ani skutočnosť, či sa realizuje v „offline“ alebo „online“ priestore, ale jej účel (ktorým je získanie volenej funkcie), obsah (ktorým je propagácia činnosti, cieľov a programu politickej strany alebo kandidáta), skutočnosť poskytnutia jej obsahu do dispozičnej sféry voličov a jej prítateľnosť danej politickej strane alebo kandidátovi, a to s prihliadnutím na konkrétne okolnosti individuálneho prípadu. Ak ide o volebnú kampaň a táto sa vedie v čase 48 hodín pred dňom konania volieb, ide o porušenie volebného moratória a ustanovenia § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani.

52. Pozornosti súdu neušlo, že v § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani je uvedené, že volebná kampaň je činnosť, za ktorú sa obvykle platí úhrada, avšak ako je uvedené v bode 41, platenie úhrady nie je obligatónnym znakom volebnej kampane. Práve elektronické prostriedky pritom umožňujú často bezplatné šírenie volebnej reklamy zo strany kandidátov (resp. len s minimálnymi nákladmi napr. za internetové služby) v komunálnych voľbách s dosahom potencionálne vyšším, ako je napríklad distribúcia tlačených letákov alebo prenájom reklamných plôch, za ktoré sa úhrada štandardne platí. Preto by skutočnosť platenia úhrady za danú propagačnú činnosť nemala byť rozhodujúcim ale len pomocným kritériom pre jej kvalifikáciu ako volebnej kampane na účely § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani.

53. Skutočnosť, že zákonodarca považuje vedenie volebnej kampane počas volebného moratória podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona o volebnej kampani (a teda nielen podľa § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani) za protiprávny stav potvrdzuje aj to, že v ust. § 19 ods. 1 písm. a) a ods. 6 písm. a) zákona o volebnej kampani je vedenie volebnej kampane po čase ustanovenom v § 2 ods. 2 výslovné upravené ako správny delikt, za ktorý Štátna komisia ukladá politickej strane alebo kandidátovi pokutu. Bolo by v rozpore s účelom zákonodarcu i systematickou zákona, aby vedenie volebnej kampane kandidátom alebo politickou stranou po čase ustanovenom v § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani bolo sankcionované ako správny delikt, no zároveň by nešlo o porušenie zákona na účely rozhodovania o volebnej žalobe o nezákonnosť a neústavnosť volieb.

54. Evolutívny výklad daný potrebou reagovať na aktuálny spoločenský vývoj charakterizovaný novými, najmä „online“ formami volebnej kampane, ako aj výklad v súlade s čl. 31 ústavy a účelový a systematický výklad vedú Najvyšší správny súd k záveru, že porušenia volebného moratória s možným vplyvom na ústavnosť a zákonnosť volieb sa možno dopustiť nielen konaním, ktoré spadá pod ustanovenie § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani (zverejňovanie informácií cez tradičné hromadné informačné prostriedky), ale aj konaním kandidáta alebo politickej strany spadajúcim pod všeobecný pojem volebnej kampane podľa § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani počas obdobia 48 hodín pred dňom konania volieb na základe § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani.

K závažnosti porušenia zákona a príčinnej súvislosti medzi porušením zákona a namietanou neplatnosťou volieb

55. Keďže Najvyšší správny súd dospel k záveru, že rozposielanie sms a Messenger správ žalovaným v čase kratšom ako 48 hodín pred dňom konania volieb možno formálne subsumovať pod porušenie zákazu viesť volebnú kampaň v čase volebného moratória, v ďalšom kroku sa zamerail na skúmanie závažnosti porušenia zákona a príčinnej súvislosti medzi porušením zákona a namietanou neplatnosťou volieb.

56. V rámci tohto posúdenia bol pre Najvyšší správny súd rozhodujúci primárne obsah správ, ktoré mal žalovaný rozposielať voličom počas volebného moratória, a to s ohľadom na ich potenciál ovplyvniť rozhodovanie voličov v otázke, ktorému z kandidátov vo voľbách odovzdajú svoj hlas.

57. Najvyšší správny súd pri uvedenom posúdení vychádzal z príslušnej judikatúry Ústavného súdu, na ktorú nadviazala aj rozhodovacia činnosť Najvyššieho správneho súdu. Ústavný súd pri posudzovaní závažnosti porušenia volebného moratória zdôrazňoval predovšetkým obsah komunikovaných informácií: „Pre konanie o volebnej sťažnosti nie je právne významná forma, v akej sa materializujú informácie (plagát alebo iná tlačovina). Až posúdenie obsahu tlačoviny môže mať vplyv na rozhodovanie o volebnej sťažnosti z hľadiska dodržania moratória na informácie v čase po volebnej kampani.“ (rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 3/1999 zo 17.02.1999, vid' aj rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 14Svp/12/2022 zo 07.02.2023). Taktiež možno poukázať na judikatúru Ústavného súdu, podľa ktorej účelom volebného moratória je „zabránenie šíreniu zvlášť takých náhlych informácií o kandidátoch, na ktoré už nemožno riadne reagovať v kampani.“ (nález Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 13/2011 z 23.02.2011). Pre Najvyšší správny súd bola relevantná aj judikatúra Ústavného súdu, podľa ktorej „...pri posudzovaní volebných vád je potrebné nepodceňovať voliča. Len intenzívnejší tlak na voliča, spôsobilý ovplyvniť tvorbu jeho slobodnej vôle, je volebnou vadou, ktorej dôsledkom môže byť zrušenie výsledku volieb.“ (uznesenie Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 78/2011 z 23.02.2011). V rovnakom rozhodnutí Ústavný súd uviedol aj to, že v obci s nižším počtom obyvateľov, kde sa obyvatelia navzájom poznajú, majú voliči bezprostrednejšie informácie o kandidátoch.

58. Najvyšší správny súd poukazuje v tejto súvislosti opätovne aj na dôvodovú správu k zákonu o volebnej kampani (osobitná časť, § 2), podľa ktorej volebné moratorium je zavedené ako nástroj na vytvorenie časového priestoru, v rámci ktorého sa má volič slobodne rozhodnúť, komu odovzdá svoj hlas bez ovplyvňovania inými subjektmi, ktoré sa podieľajú na vedení volebnej kampane, alebo ktoré sú nosičmi informácií o kandidátoch.

59. Aby teda porušenie § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani spochybnilo výsledok volieb, musí dosiahnuť potrebnú intenzitu a byť v príčinnej súvislosti s namietanou neplatnosťou voľby kandidáta. Pri posudzovaní intenzity porušenia sa berie do úvahy predovšetkým obsah komunikovaných informácií s ohľadom na ich potenciál formovať vôľu voličov, komu vo voľbách odovzdať svoj hlas, a osobitne skutočnosť, či ide o nové náhle informácie, na ktoré už protikandidát nemá možnosť pred voľbami reagovať.

60. V prejednávanej veci mal byť obsah správ zasielaných žalovaným podľa žalobkyne a predložených dôkazov nasledovný (pričom žalovaný tento obsah nepoprel): „Milý občania neidem vám sľubovať letisko na Petrovciach ani železničnú trať do našej obce, ale chcem urobiť maximum v našej obci s vašou podporou, s vašimi nápadmi a spoločným úsilím dokážeme veľa a preto vás chcem poprosiť o podporu vo voľbách dňa 15.3.S pozdravom váš kandidát B. S.....PS: aj svojich voličov aj nevoličov pozývam na malé občerstvenie“.

61. Posúdiac obsah správ a ich potenciál formovať vôľu voličov v rozhodovaní, či odovzdať hlas vo voľbách starostu obce žalobkyni alebo žalovanému, Najvyšší správny súd konštatuje, že tieto správy nesprostredkovali žiadne nové náhle informácie, a to ani o žalovanom a ani o žalobkyni. Ako bolo naznačené vyššie, tieto správy mali značne všeobecný charakter, neobsahovali nijaké konkrétne skutočnosti a nemali zásadnú výpovednú hodnotu o osobe, cieľoch a programe žalovaného, a vôbec nijakú výpovednú hodnotu vo vzťahu k žalobkyni. Vyhlásenia kandidátov typu, že chcú „urobiť maximum“ alebo „že „spoločným úsilím dokážeme veľa“, sú bežnými všeobecnými proklamáciami, príznačnými viac menej pre všetkých kandidátov uchádzajúcich sa o podporu voličov a prístup k volenej funkcii. Nemajú konkrétnejšiu výpovednú hodnotu vo vzťahu k osobe, programu a cieľom, a to ani žalovaného ako kandidáta ani žalobkyni ako protikandidátky na funkciu starostu, a teda ani potenciál ovplyvniť slobodnú kreáciu vôle voličov. Vzhľadom na túto skutočnosť nemožno preto konštatovať, že by išlo o šírenie náhlych informácií, na ktoré pokiaľ žalobkyňa nedostala možnosť reagovať v kampani, bola porušená slobodná súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Absencia možnosti žalobkyne reagovať na takéto všeobecne formulované vyhlásenia podľa Najvyššieho správneho súdu nemala nijaký relevantný dopad na výsledok volieb a nenarušila princíp rovnakého prístupu žalobkyne a žalovaného k funkcii starostu.

62. Pokiaľ ide o pozvanie „na malé občerstvenie“ obsiahnuté v zasielaných správach, ani toto nemá podľa Najvyššieho správneho súdu potenciál ovplyvniť hlasovanie voličov vo voľbách. Toto pozvanie výslovne smerovalo tak k voličom ako aj nevoličom žalovaného, to znamená, že nebolo nijakým spôsobom podmienené odovzdaním hlasu vo voľbách v prospech žalovaného. Nebolo zrejmé ani to, kedy sa malo občerstvenie konať, a teda aj z tohto dôvodu absentuje príčinná súvislosť medzi pozvaním na občerstvenie a samotným volebným aktom.

63. Pokiaľ ide o uskutočnenie malého občerstvenia či pohostenia žalovaným ako takého (na rozdiel od vyššie posudzovaného pozvania naň v texte zasielaných správ), Najvyšší správny súd podotýka, že samotná žalobkyňa v žalobe uviedla, že túto skutočnosť nevie preukázať, a teda že žalobu zakladá na rozposielaní správ žalovaným v čase volebného moratória. Najvyšší správny súd sa preto ďalej nezaoberal tým, či sa takéto pohostenie konalo (žalovaný jeho konanie poprel s tým, že išlo len o čakanie na volebný výsledok v kruhu jeho rodiny) ani či mohlo vykazovať znaky volebnej korupcie, čo koniec koncov prináleží orgánom činným v trestnom konaní. V tejto súvislosti možno poukázať na uznesenie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 11 Svp 12/2022 z 28.11.2022, zverejneného pod č. 56/2023 ZNSS, podľa ktorého: „Dôvody neústavnosti a nezákonnosti uvedené v § 312f písm. e) SSP musia byť dostatočne konkrétne skutkovo vymedzené tak, aby bolo zrejmé, pravdivosť akej konkrétnej skutočnosti sa má v následnom konaní dokazovaním preverovať, inak tieto dôvody nie sú prístupné konkrétnemu dokazovaniu. V takom prípade by totiž najvyšší správny súd v rozpore s funkciou volebného súdництва musel neprípustne nahrádzať činnosť na to povolaných volebných a iných orgánov a podrobne rekonštruovať celý volebný proces.“

64. Najvyšší správny súd teda konštatuje, že v správach zasielaných žalovaným v čase kratšom ako 48 hodín pred dňom konania volieb nevzhladol nič, čo by mohlo ovplyvniť slobodné rozhodovanie voličov v otázke, komu vo voľbách na starostu obce Štefanovce odovzdajú svoj hlas. Uvedené platí o to viac, že v obci s malým počtom obyvateľov (počet zapísaných voličov bol 73) sa obyvatelia navzájom poznajú, a majú podstatne bezprostrednejšie a konkrétnejšie informácie o kandidátoch, než boli všeobecné informácie zasielané voličom zo strany žalovaného v prejednávanej veci. Ak teda aj k porušeniu zákona o volebnej kampani došlo, toto porušenie nemohlo mať takú závažnosť a intenzitu, aby spochybnilo výsledky volieb a odôvodnene vyvolalo pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky boli prejavom skutočnej vôle voličov.

65. Na vyššie uvedenom právnom posúdení nemení nič ani tesný výsledok volieb (rozdiel medzi počtom hlasov získaných žalovaným a žalobkyňou bol jeden hlas), pretože Najvyšší správny súd dospel k záveru, že obsah zasielaných správ nebol v okolnostiach súdnej veci takej závažnosti a intenzity, aby bol spôsobilý ovplyvniť mienku ani len jedného z voličov.

66. Žalobkyňa na podporu svojej argumentácie poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 1/2011 z 09.03.2011, podľa ktorého umiestňovanie bilbordov propagujúceho kandidáta na primátora uskutočnené v čase volebného moratória sa považuje za vedenie kampane mimo ustanoveného času (§ 30 ods. 2 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov) a za zverejňovanie informácie o ňom a v jeho prospech spôsobom, ktorý je počas volieb zakázaný (§ 30 ods. 2 a 11 uvedeného zákona), teda za porušenie volebného zákona. Najvyšší správny súd k tomuto poukazu uvádza, že (i) nález sa týkal už neplatného zákona č. 346/1990 Zb. a bol vydaný v roku 2011, pričom sám Ústavný súd vo svojej neskoršej judikatúre z roku 2017 uviedol, že v otázke porušenia zákazu vedenia volebnej kampane v čase volebného moratória uplatňuje evolutívny výklad ústavy, čo nepochybne súvisí aj s predchádzajúcimi menšími skúsenosťami voličov so slobodnou súťažou politických síl a s tým súvisiacimi menšími skúsenosťami voličov s volebnou kampaňou (PL. ÚS 22/2017) a (ii) v prípade, v ktorom bol vydaný žalobkyňou citovaný nález PL. ÚS 1/2011 išlo jednak o iné konanie (spočívajúce v nainštalovaní bilbordov v blízkosti volebnej miestnosti v čase volebného moratória) a jednak bolo preukázané aj neprípustné ovplyvňovanie voličov jedným z členov okrskovej volebnej komisie priamo vo volebnej miestnosti, a teda Ústavný súd vyhlásil voľby za neplatné vychádzajúc z existencie oboch týchto volebných väd. V prejednávanej veci ide o iný typ konania (zasielanie sms a Messenger správ žalovaným) a porušenie volebného moratória je jedinou namietanou volebnou vadou. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody považuje Najvyšší správny súd poukaz žalobkyne na uvedené rozhodnutie Ústavného súdu za nepoužiteľný na danú vec.

67. K tvrdeniam žalovaného, podľa ktorých z obsahu zápisnice okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania, ktorá bola podpísaná všetkými jej členmi, vyplýva, že nedošlo k nezákonnosti či neústavnosti priebehu volieb, Najvyšší správny súd uvádza, že žalobkyňa nespochybnila ani priebeh hlasovania ani sčítanie hlasov, ale nezákonné vedenie volebnej kampane. Z tohto dôvodu nevyhovelo ani návrhu žalovaného na vykonanie výsluchu predsedu, členky a zapisovateľky okrskovej volebnej komisie, pretože ich výsluch by nijako nesmeroval k preukázaniu skutočností rozhodných pre prejedávanú vec.

68. Ďalej žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že má vedomosť o tom, že žalobkyňa avizovala svoj záujem byť prítomná pri otvorení krabice s hlasovacími lístkami, čo je potvrdené aj v predloženej zápisnici, ako aj že dňa 17.03.2025 žalobkyňa žiadala od dočasne poverenej starostky obce, pani Q. D., aby otvorila krabicu s hlasovacími lístkami, ktorá už bola zapečatená. Žalovaný na preukázanie uvedenej skutočnosti navrhol, aby bola ako svedkyňa vypočutá Q. D.Á.. K uvedeným tvrdeniam žalovaného a návrhom na vykonanie dokazovania Najvyšší správny súd uvádza, že žalovaný nemá aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby, ktorou sa namieta nezákonnosť a neústavnosť volieb podľa § 312c SSP, pretože bol vo voľbách na starostu obce úspešný. Naopak v konaní vystupuje ako pasívne legitimovaný účastník v súlade s § 312d písm. b) SSP, a z tohto dôvodu Najvyšší správny súd na tieto jeho tvrdenia a návrhy na vykonanie dokazovania neprihliadal.

IV. Záver

69. Najvyšší správny súd s ohľadom na vyššie konštatované skutočnosti nezistil dôvodnosť žaloby, a preto rozhodol podľa § 312j ods. 1 SSP spôsobom, ktorý je uvedený vo výroku tohto rozsudku. Namietané rozposielanie propagačných sms a Messenger správ voličom zo strany žalovaného v čase kratšom ako 48 hodín pred dňom konania volieb je síce možné formálne subsumovať pod porušenie zákazu viesť volebnú kampaň v čase volebného moratória (§ 2 ods. 1 a 2 zákona o volebnej kampani), no obsah týchto správ bol natoľko všeobecný, že táto volebná vada nemohla dosiahnuť intenzitu odôvodňujúcu záver o neplatnosti volieb.

70. Najvyšší správny súd priznal žalovanému podľa § 168 SSP náhradu účelne vynaložených trov konania, nakoľko túto náhradu možno od žalobkyne spravodlivo požadovať. Žalovaný bol v konaní voči žalobkyne plne úspešný, pričom ako účastník konania má postavenie fyzickej osoby. Správny súd preto považoval za nespravodlivé, aby žalovaný hradil účelne vynaložené náklady v spore, ktorý sám neinicioval a v ktorom bol voči žalobkyne úspešný.

71. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu SR pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.